

ari för henne beskrev att hon fortfarande hade ont i lumsken efter att ha fallit på sin arbetsplats den 15 januari.

Fallet beskrevs som att hon landade mjukt. Hon gick haltande med hjälp av en krycka men beskrev att hon hade blivit bättre sedan läkarbesöket den 18 januari.

Hon var tidigare frisk, har inte hög ålder, är normalviktig och har ett aktivt arbete på dagis och ingen annan känd riskfaktor för benskörhet.

Efter undersökning och anamnes bedömde B att det var en muskelbristning i lumsken, men hon uppmanade patienten att höra av sig om hon inte förbättrades efter en vecka.

Patienten kom med ett nytt yttrande

Patienten hade hypertyreos. Trots det skrev hyrläkaren ut sköldkörtelhormon, Levaxin, till henne. Behandlingen ökade på hennes besvär. (HSAN 1463/04)

Den 76-åriga kvinnan sökte den 5 maj på vårdcentralen och prov togs, bland annat på sköldkörtelns funktion. Den 7 maj sökte hon hos hyrläkaren, som ordinerade behandling med Levaxin, 50 mikrogram dagligen. Den 4 juni återkom kvinnan för kontroll av ämnesomsättningsprov. Hon undersöktes då av en annan läkare. Resultatet av proven från den 5 maj tydde på att hon hade hypertyreos, och Levaxinbehandlingen sattes ut.

Journalen oklar

Efter en Lex Maria-anmälan anmälde Socialstyrelsen läkaren som skrev ut Levaxin för felaktig behandling av patienten och underlätna journalföring.

Enligt journalen besökte patienten distriktssköterska den 5 maj på grund av en vaxpropp. Samma dag togs blodprov, bland annat sköldkörtelprov. I journalen framgår inte vem som ordinerat proven eller anledningen till provtagningen.

Patienten besökte hyrläkaren den 7 maj men diktat från detta besök saknas helt. Av medicinlistan framgår dock att hyrläkaren samma dag ordinerade Levaxintabletter 50 mikrogram dagligen. Enligt anmälan har läkarsekreterare påmint hyrläkaren om att diktat saknades från detta besök.

Patienten återkom till vårdcentralen den 4 juni för kontroll av ämnesomsättningsprov och undersöktes då av en annan läkare. Vid detta tillfälle framkom att patienten tidigare varit frisk bortsett från artros i båda knäna. Hon hade genomgått knäplastik den 13 april med infektion i efterfölloppet.

där hon framhöll att hon bad om en röntgenundersökning av någon av läkarna. Hon kom dock inte ihåg vem av dem. Hon tyckte att en sådan undersökning borde vara självklar efter hennes fallolycka.

Hon påpekade att hon fortfarande var sjukskriven med svår smärta i höften samt väntade på en operation av höften.

Bedömning och beslut

När patienten besökte distriktsläkare A var hon något svullen runt trokanterregionen. Inåt- och utåtrotationen var något inskränkt, enligt journalen, dock symmetrisk. A bedömde det som muskelsmärta och ordnade därför inte med röntgenundersökning.

Skrev ut sköldkörtelhormon till kvinna med hypertyreos

Resultat av sköldkörtelproven från den 5 maj visade TSH mindre än 0,03 mU/l, T₃ 23,9 pmol/l och T₄ 41 pmol/l. Samtliga värden tydde på en förhöjd ämnesomsättning. Från den 7 maj fick patienten Levaxin, som höjer ämnesomsättningen.

Ny provtagning hade ordinerats till den 1 juni. Dessa provtagningsresultatet visade ytterligare förhöjd ämnesomsättning med T₃ 26 pmol/l, T₄ 45 pmol/l och TSH mindre än 0,03 mU/l.

Av anamnesen från besöket den 4 juni framgår att patienten gått ner i vikt omkring 12 kg de senaste 2–3 månaderna, känt tilltagande trötthet, svettats och varit allmänt dålig.

Läkaren fann patienten kliniskt klart tyreotoxisk, lite forcerad, liten och mager. Iakttagbar exoftalmus och tydlig handtremor. Ökad hjärtfrekvens med puls 100 slag per minut. Patienten uppgav att hon även hade utvecklat sväljningsbesvär.

Satte genast ut medicinen

Läkaren satte genast ut patientens Levaxinbehandling och ordnade så att hon snabbt blev omhändertagen vid medicinkliniken vid ett lasarett. Hon vårdades där under diagnosen tyreotoxikos. På ögonmottagningen bekräftades en måttlig exoftalmus.

Av hyrläkarens yttranden framgår att han inte kommer ihåg patienten och att han inte har någon förklaring till varför han satte in Levaxinbehandling. Han medger att det är klart synligt av laboratorievärdena att patienten hade en tyreotoxikos.

Han ställer dock frågan om han har signerat provsvaren. Om han gjort detta

Även om hennes bedömning inte var riktig så var det inte uppenbart att det kunde vara en fraktur.

Vad som framkom om fallet gav intrycket av ett lindrigt trauma. Mot den bakgrunden motiverar A:s misstag inte disciplinpåföljd, menar Ansvarsnämnden.

När patienten besökte B hade hon fortfarande besvär, gick med kryckkäpp och hade smärta vid inåt- och utåtrotation i höften. Hennes status var sådant att en fraktur inte kunde uteslutas utan röntgen.

B borde i detta läge ha föranstaltat om en röntgenundersökning. Det gjorde hon inte och får därför en erinran, bestämmer Ansvarsnämnden. •

och inte sett att de var felaktiga så anser han att det utan tvivel var en felhandling. Han uppger dock att han sannolikt inte sett provsvaren och därmed inte »tagit Levaxin ifrån henne«.

Av den medicinlista som kommit in till Socialstyrelsen framgår att det är hyrläkaren som satt in Levaxinbehandlingen den 7 maj.

»Onödigt lidande«

Socialstyrelsen ansåg att hyrläkaren har gjort en allvarlig felbedömning av patienten. Denne ordinerade ämnesomsättningshöjande Levaxin trots att patienten redan hade förhöjd ämnesomsättning med bekräftande laboratorievärden. Genom denna felbedömning har han utsatt patienten för onödigt lidande och fördröjt adekvat behandling.

Hyrläkaren har underlåtit att dokumentera i patientens journal och har därmed inte fullgjort det ansvar han har enligt Patientjournalagen.

Ansvarsnämnden läste Socialstyrelsens utredning och tog in yttrande av hyrläkaren, som godtog Socialstyrelsens yrkande.

Bedömning och beslut

Patienten var drabbad av hypertyreos. Det framgår av utredningen att läkaren trots det har förskrivit sköldkörtelhormon, Levaxin, till henne. Behandlingen har ökat på hennes besvär.

Läkaren har behandlat patienten felaktigt på det sätt som Socialstyrelsen har gjort gällande.

Han har dessutom brustit vid dokumentationen av behandlingen.

Han får en varning, beslutar Ansvarsnämnden. •